

Emlékeztető

Készült VGT2 keretében június 17-én az MGTV-ben a VGT2 és az ÁKK összehangolása című fórumról

Láng István OVF főigazgató helyettes úr köszöntője után a program szerint az előadások elhangzottak, és ez után volt lehetőség hozzászólásokra, kérdésekre. Az előadók is fogalmaztak meg kérdéseket is a fórumon résztvevők felé az őket foglalkoztató témakörökre is így ráirányítva a figyelmet.

Balogh Péter, Geográfus: Az irányított kérdéseket nem szeretem, mivel esetenként emiatt új megoldások nem kerülnek megtárgyalásra. A VGT2 és az Árvízi direktíva végrehajtása így látszólag ellentétes ökológiai hatású intézkedéseket is eredményez, de lehet, hogy új megoldás feloldhatná ezt az ellentétet. A Tisza esetében a mentett oldalra, ha kiengednénk a fölös vizet, akkor nem kellene kipucolni a hullámteret. A tájban van helye a víznek. Az árvíz nem veszélyforrás, hanem erőforrás. A tájhasználat csak rajtunk múlik, meg kellene változtatni.

Gruber Tamás, WWF: Az árvíz közérdekként van kezelve, de vannak olyan helyszínek, ahol egyéb közérdek is van. Az országhatáron kívül található szakaszok figyelembevétele nélkül nem lehet árvízvédelemről nyilatkozni.

Simmonffy Zoltán, BMGE: Egyetértek Balogh Péter felvetésével hosszú távon gondolkodva, miszerint a táj elbírna több vizet. Ehhez tájhasználat változásra van szükség, ami egy hosszú folyamat. A kérdés az, hogy a közbenső időszakban milyen lépéseket tudunk tenni. Most kompromisszumokat keresünk az előnyök és hátrányok összevetésével. Az igazi baj akkor lenne, ha a kompromisszum keresés közben elfelejtkeznénk a hosszú távú dolgokról. Az intézkedések az Árvízi direktíva esetén is 6 évente felül kell vizsgálni, ha a tájhasználat változások, bekövetkeznek, akkor árvíz miatt egyre kevesebb intézkedéseket kel betervezni, vagy fenntartani.

Tahy Ágnes: A VGT egy katyusa, rengeteg fegyvert lő ki egyszerre. A tájgazdálkodás változás nagyon lassan megy, erre a vízügy közvetlenül nem tud ráhatni. Az ÁKK és a VGT összehangolása keretében ott vannak a területen a gazdák, mint érdekeltek.

Illés Lajos, Viziterv Environ: A kérdés felvetője „nyitott kapukat dönget”, mivel a VTT-ben lévő tározók a vizek kivezetését szolgálják. A területen több, mint 60 műtárgy van, amelyen a vizet ki lehet vezetni, és ott a víz hasznosulhat. A probléma alapvetően az, hogy a jelenleg létező mezőgazdaságot támogató rendszer ezt nem tudja segíteni.

Balogh Péter, Geográfus: A Vízügy bele van kényszerítve a jelenlegi tájhasználatba. Szolnok megyében a legtöbb nagytáblás növény termésátlaga az országos átlag alatti, mégis a monokultúrás tájhasználat van. A nedves Nyugat Európa az mást tesz lehetővé, mint a kontinentális alföld. Nálunk gyakorlatilag vízhiány van, ezért is lenne fontos a víz visszatartása.

Gruber Tamás, WWF: Az árvízi intézkedéseknél a gazdasági indokoknál nem láttunk kárfüggvényeket. Mit értünk kockázatnak? Nem kell mindent megvédeni.

Illés Lajos: A területi fórumokon fognak kárfüggvényekről beszélni.

2. kérdés:

Ereifej Laurice, WWF: A nagyvízi mederkezelési terv kapcsán kidolgozott intézkedések teljes körűen beépülnek-e az ÁKK-ba, vagy csak egyes részei? Van-e teljes prioritása a nagyvízi meder kezelési tervnek?

Schweitzer Ferenc, MTA: Az összehangolást nem tartom megfelelőnek, elfogadhatónak. A Tisza esetében a szabályozás óta 6-7 alkalommal emelték meg a gátakat. A hullámtér feliszapolódott helyenként 1,5 m-t, de a Vajdaságban helyenként 4m-t is elér a hordalék kiüledése miatt a feltöltődés. Döntési kényszer van az árvízvédelemben, gátakat emelni felelőtlenység, előre kell látni, az öblözetek figyelembevételével a megoldás. Új medreket kellene készíteni. Budapest árvízi biztonságát attól É-ra lehet megoldani, D-re nem. A klímaváltozást nem szabad túlhangsúlyozni.

Ereifej Laurice, WWF: Prioritási listát kellene készíteni az egyes intézkedések ökológiai hatása alapján. Szerintem a meder tározás nem pozitív ökológiai szempontból.

Illés Lajos, Viziterv Environ: Az ÁKK terv is egy konzultációs terv, hamarosan megkezdődik az egyeztetés az érdekeltekkel, és kezdhető meg a konszenzus keresés az érdekeltek között. A klímaváltozásról írtakhoz a Nemzeti Klíma stratégiát használtuk fel megalapozó dokumentumként.

Tahy Ágnes, OVF: A prioritási lista helyett az egyes intézkedések mérlegeléséhez a VKI mentességre való 4.7 pontjának végig vitele vonatkozik. Dombvidéken a meder tározás hasznos lehet, ha csak árvízvédelmi célból készül.

3 kérdés:

Schweizert Ferenc: A Vásárhelyi terv hordalék egyensúlyt feltételez. Ez csődöt mondott.

Grúber Tamás: A víztestek nagyok. A kompenzációs intézkedéseket a víztesten kell, hogy megtörténjen, vagy a környékén. Az ÁKK térképeket még nem láttuk, hol érhető el.

Balogh Péter: Az agrár pénzeket kellene úgy osztani, hogy a kompenzáció abból megvalósulhasson.

Simonffy Zoltán, BMGE: Nem lokálisan kell értelmezni a problémákat, és a kompenzációs intézkedéseket, globálisan kell gondolkodni.

Már a VGT1- nél is jelentős harcot kellett vívni a mezőgazdasági tárcával. Nagyon nehéznek tűnik a támogatásoknál figyelembe vetetni a VDT szempontjait, intézkedéseit.

4 kérdés: ÁKK társadalmasítása:

Ereifej Laurice, WWF: Az ÁKK és a VGT2 társadalmasítása keretében közös helyi fórumokra van szükség.

Sütheő László, ÉDUVIZIG: Egyet ért Laurice felvetésével. Mindkét témát kell, hogy tárgyalja a Területi Vízgazdálkodási Tanács is, ami szintén hangsúlyozza az összehangolt kommunikáció szükségességét.

Gruber Tamás: Az ÁKK-t még nem véleményezhettük, mikor lesz erre lehetőség?

Hajósy Adrienne, Balatoni Nők Egyesülete: Először látok bármit is az ÁKK-ból. Amit ma átéltem, az nem összehangolás, hanem annak az elvi alapjait láttam. Ez után kell a tényleges összehangolást elvégezni.

Tahy Ágnes, OVF: A fórumokat ütemezzük. az országos szakmai fórumok után kezdődnek a helyi fórumok, ahol a víztest mellett, az alegységeken élők bevonása, érdekek összeütköztetése, kompromisszum keresése is megtörténhet.

5 Kérdés:

Hajósy Adrienne, Balatoni Nők Egyesülete: A tervezett fórumok után +1 fórum kell, ahol a fórumokon elhangzott kérdések visszacsatolása is megtörténik.

Major Veronika, VTK Innosystem levezető elnök:

Van-e újabb kérdés?

Ereifej Laurice, WWF: Az ÁKK előírja a társadalom aktív bevonását. Ez azt jelenti-e, hogy a döntésekbe is be kell vonni az érdekelteket?

Gruber Tamás: A VKI 4.7 cikkének az egyes intézkedések esetében történő végrehajtása esetében a vizsgálat SKV vagy KHV szintjén fog megtörténni.

Tahy Ágnes, OVF: A tervek szintjén –VGT- SKV-t kell csinálni, projekt szintjén KHV-t kell végigcsinálni. A Döntési folyamat a Vízgazdálkodási tanácsokon keresztül zajlik, és a tanácsok jogszabályban meghatározott összetétele biztosítja a társadalom bevonását a döntési mechanizmusba is a konzultáción túlmutatóan.

Grúber Tamás, WWF: Az ÁKK dokumentumai mikor lesznek elérhetőek.

Jakusné Tóth Erika, OVF: 1,5 hét múlva kerül fel a Vízügy.hu honlapra.

Kérdés	Válasz
<p>Balogh Péter, Geográfus: Az irányított kérdéseket nem szeretem, mivel esetenként e miatt új megoldások nem kerülnek megtárgyalásra. A VGT2 és az Árvízi direktíva végrehajtása így látszólag ellentétes ökológiai hatású intézkedéseket is eredményez, de lehet, hogy új megoldás feloldhatná ezt az ellentétet. A Tisza esetében a mentett oldalra, ha kiengednék a fölös vizet, akkor nem kellene kipucolni a hullámteret. A tájban van helye a víznek. Az árvíz nem veszélyforrás, hanem erőforrás. A tájhasználat csak rajtunk múlik, meg kellene változtatni.</p>	<p>Simmonffy Zoltán, BMGE: Egyetértek Balogh Péter felvetésével hosszú távon gondolkodva, miszerint a táj elbírna több vizet. Ehhez tájhasználat változásra van szükség, ami egy hosszú folyamat. A kérdés az, hogy a közbenső időszakban milyen lépéseket tudunk tenni. Most kompromisszumokat keresünk az előnyök és hátrányok összevetésével. Az igazi baj akkor lenne, ha a kompromisszum keresés közben elfelejtkeznénk a hosszú távú dolgokról. Az intézkedések az Árvízi direktíva esetén is 6 évente felül kell vizsgálni, ha a tájhasználat változások, bekövetkeznek, akkor árvíz miatt egyre kevesebb intézkedéseket kell betervezni, vagy fenntartani.</p> <p>Tahy Ágnes: A VGT egy katyusa, rengeteg fegyvert lő ki egyszerre. A tájgazdálkodás változás nagyon lassan megy, erre a vízügy közvetlenül nem tud ráhatni. Az AKK és a VGT összehangolása keretében ott vannak a területen a gazdák, mint érdekelt.</p>
<p>Gruber Tamás, WWF: Az árvíz közérdekként van kezelve, de vannak olyan helyszínek, ahol egyéb közérdek is van. Az országhatáron kívül található szakaszok figyelembevétele nélkül nem lehet árvízvédelemről nyilatkozni.</p>	<p>Illés Lajos, Viziterv Environ: A kérdés felvetője „nyitott kapukat döngtet”, mivel a VTT-ben lévő tározók a vizek kivezetését szolgálják. A területen több, mint 60 műtárgy van, amelyen a vizet ki lehet vezetni, és ott a víz hasznosulhat. A probléma alapvetően az, hogy a jelenleg létező mezőgazdaságot támogató rendszer ezt nem tudja segíteni</p>
<p>Gruber Tamás, WWF: Az árvízi intézkedéseknél a gazdasági indokoknál nem láttunk kárfüggvényeket. Mit értünk kockázatnak? Nem kell mindent megvédeni.</p>	<p>Illés Lajos: A területi fórumokon fognak kárfüggvényekről beszélni.</p>
<p>Ereifej Laurice, WWF: A nagyvízi mederkezelési terv kapcsán kidolgozott intézkedések teljes körűen beépülnek-e az ÁKK-ba, vagy csak egyes részei? Van-e teljes prioritása a nagyvízi meder kezelési tervnek?</p>	

<p>Schweitzer Ferenc, MTA: Az összehangolást nem tartom megfelelőnek, elfogadhatónak. A Tisza esetében a szabályozás óta 6-7 alkalommal emelték meg a gátakat. A hullámtér feliszapolódott helyenként 1,5 m-t, de a Vajdaságban helyenként 4m-t is elér a hordalék kiülepedése miatt a feltöltődés. Döntési kényszer van az árvízvédelemben, gátakat emelni felelőtlen, előre kell látni, az öblözetek figyelembevétele a megoldás. Új medreket kellene készíteni. Budapest árvízi biztonságát attól É-ra lehet megoldani, D-re nem. A klímaváltozást nem szabad túlhangsúlyozni.</p>	<p>Illés Lajos, Viziterv Environ: Az ÁKK terv is egy konzultációs terv, hamarosan megkezdődik az egyeztetés az érdekeltekkel, és kezdhető meg a konszenzus keresés az érdekeltek között. A klímaváltozásról írtakhoz a Nemzeti Klíma stratégiát használtuk fel megalapozó dokumentumként.</p>
<p>Ereifej Laurice, WWF: Prioritási listát kellene készíteni az egyes intézkedések ökológiai hatása alapján. Szerintem a meder tározás nem pozitív ökológiai szempontból.</p>	<p>Tahy Ágnes, OVF: A prioritási lista helyett az egyes intézkedések mérlegeléséhez a VKI mentességre való 4.7 pontjának végig vitele vonatkozik. Dombvidéken a meder tározás hasznos lehet, ha csak árvízvédelmi célból készül.</p>
<p>Schweizert Ferenc: A Vásárhelyi terv hordalék egyensúlyt feltételez. Ez csődöt mondott.</p>	
<p>Grúber Tamás: A víztestek nagyok. A kompenzációs intézkedéseket a víztesten kell, hogy megtörténjen, vagy a környékén. Az ÁKK térképeket még nem láttuk, hol érhető el.</p>	<p>Simonffy Zoltán, BMGE: Nem lokálisan kell értelmezni a problémákat, és a kompenzációs intézkedéseket, globálisan kell gondolkodni. Már a VGT1- nél is jelentős harcot kellett vívni a mezőgazdasági tárcával. Nagyon nehéznek tűnik a támogatásoknál figyelembe vetetni a VDT szempontjait, intézkedéseit.</p>
<p>Balogh Péter: Az agrár pénzeket kellene úgy osztani, hogy a kompenzáció abból megvalósulhasson.</p>	
<p>Ereifej Laurice, WWF: Az ÁKK és a VGT2 társadalmasítása keretében közös helyi fórumokra van szükség.</p>	<p>Tahy Ágnes, OVF: A fórumokat ütemezzük. az országos szakmai fórumok után kezdődnek a helyi fórumok, ahol a víztest mellett, az alegységeken élők bevonása, érdekek összeütköztetése, kompromisszum keresése is megtörténhet.</p>
<p>Sütheő László, ÉDUVIZIG: Egyet ért Laurice felvetésével. Mindkét témát kell, hogy tárgyalja a Területi Vízgazdálkodási Tanács is, ami szintén hangsúlyozza az összehangolt kommunikáció szükségességét.</p>	
<p>Gruber Tamás: Az ÁKK-t még nem véleményezhettük, mikor lesz erre lehetőség?</p>	

<p>Hajósy Adrienne, Balatoni Nők Egyesülete: Először látok bármit is az ÁKK-ból. Amit ma átéltem, az nem összehangolás, hanem annak az elvi alapjait láttam. Ez után kell a tényleges összehangolást elvégezni.</p>	
<p>Hajósy Adrienne, Balatoni Nők Egyesülete.: A tervezett fórumok után +1 fórum kell, ahol a fórumokon elhangzott kérdések visszacsatolása is megtörténik.</p>	
<p>Ereifej Laurice, WWF: Az ÁKK előírja a társadalom aktív bevonását. Ez azt jelenti-e, hogy a döntésekbe is be kell vonni az érdekelteket?</p>	
<p>Gruber Tamás: A VKI 4.7 cikkének az egyes intézkedések esetében történő végrehajtása esetében a vizsgálat SKV vagy KHV szintjén fog megtörténni.</p>	<p>Tahy Ágnes, OVF: A tervek szintjén –VGT-SKV-t kell csinálni, projekt szintjén KHV-t kell végigcsinálni. A Döntési folyamat a Vízgazdálkodási tanácsokon keresztül zajlik, és a tanácsok jogszabályban meghatározott összetétele biztosítja a társadalom bevonását a döntési mechanizmusba is a konzultáción túlmutatóan.</p>
<p>Grúber Tamás, WWF: Az ÁKK dokumentumai mikor lesznek elérhetőek.</p>	<p>Jakusné Tóth Erika OVF: 1,5 hét múlva kerül fel a Vízügy.hu honlapra.</p>